

PODATKI I OPŁATY LOKALNE
– CZAS NA ZMIANY

PODATKI I OPŁATY LOKALNE

– CZAS NA ZMIANY

Leonard Etel
Rafał Dowgier

Temida2

Białystok 2013

© Copyright by Temida 2
Białystok 2013

Redaktor Naukowy Wydawnictwa Temida 2: Cezary Kosikowski

Rada Naukowa Wydawnictwa Temida 2:

Przewodniczący Rady Naukowej Wydawnictwa Temida 2: Emil W. Pływaczewski

Członkowie z Uniwersytetu w Białymstoku: Stanisław Bożyk, Leonard Etel, Ewa M. Guzik-Makaruk, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kosikowski, Cezary Kulesza, Agnieszka Malarewicz-Jakubów, Maciej Perkowski, Stanisław Prutis, Eugeniusz Ruśkowski, Walerian Sanetra, Joanna Sieńczyło-Chlabicz, Ryszard Skarzyński, Halina Święczkowska, Jaroslav Volkonovski, Mieczysława Zdanowicz

Członkowie z Polski: Marian Filar (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Edward Gniewek (Uniwersytet Wrocławski), Lech Paprzycki (Sąd Najwyższy)

Członkowie zagraniczni: Lidia Abramczyk (Państwowy Uniwersytet im. Janki Ku-pały w Grodnie, Białoruś), Vladimir Babčak (Uniwersytet w Koszycach, Słowacja), Renata Almeida da Costa (Uniwersytet La Salle, Brazylia), Chris Eskridge (Uniwersytet w Nebrasce, USA), Jose Luis Iriarte Angél (Uniwersytet Navarra, Hiszpania), Marina Karasjewa (Uniwersytet w Woroneżu, Rosja), Bernhard Kitous (Uniwersytet w Rennes, Francja), Martin Krygier (Uniwersytet w Nowej Południowej Walii, Australia), Petr Mrkývka (Uniwersytet Masaryka, Czechy), Marcel Alexander Niggli (Uniwersytet we Fryburgu, Szwajcaria), Andrej A. Novikov (Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu, Rosja), Sławomir Redo (Uniwersytet Wiedeński, Austria), Bernd Schünemann (Uniwersytet w Monachium, Niemcy), Sebastiano Tafaro (Uniwersytet w Bari, Włochy), Wiktor Trinczuk (Kijowski Narodowy Handlowo-Ekonomiczny Uniwersytet, Ukraina)

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopio-waniem – bez pisemnej zgody wydawcy.

ISBN 978–83–62813–49–0

Recenzent: *Wojciech Morawski*

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Jerzy Banasiuk*

Projekt okładki: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Bogumiła Mancewicz*

Wydawca: Temida 2

Przy współpracy i wsparciu finansowym

Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

Spis treści

Wykaz skrótów.....	11
Od Autorów.....	13

I

DLACZEGO POTRZEBNE SĄ ZMIANY W PODATKACH I OPŁATACH LOKALNYCH?

1. Uwagi ogólne.....	17
2. Nie można zreformować podatków i opłat lokalnych bez zmian zasad opodatkowania nieruchomości	19
3. Jak zmienić system opodatkowania nieruchomości?	23
4. Główne założenia podatku od wartości nieruchomości.....	24
5. Co można zyskać, wprowadzając podatek katastralny?.....	27
6. Dlaczego reforma opodatkowania nieruchomości nie jest realizowana?	29
7. Co można już teraz zmienić w polskim systemie opodatkowania nieruchomości?	31

II

JAK „REFORMOWANO” PODATKI I OPŁATY LOKALNE?

1. Uwagi ogólne.....	37
2. Kierunki zmian	38
3. Jak zmieniano podatki i opłaty lokalne w latach 2003–2013?.....	41

3.1. Wprowadzenie	41
3.2. Zmiany w katalogu podatków i opłat lokalnych oraz ich konstrukcji.....	63
3.3. Preferencje w podatkach i opłatach lokalnych	70
3.4. Zmiany o charakterze doprecyzowującym	83
3.5. Zmiany o charakterze dostosowawczym.....	87

III

PROPOZYCJE ZMIAN W SYSTEMIE PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH

1. Ustawowe określenie świadczeń zaliczanych do kategorii podatków i opłat lokalnych	91
2. Podatki fakultatywne wprowadzone przez władze lokalne	94
3. Precyzyjne określenie pojęcia „opłata lokalna”	95
4. Czy jest potrzebna jedna ustawa regulująca wszystkie podatki i opłaty lokalne?	97
5. Ewidencja nieruchomości na potrzeby opodatkowania.....	98
6. Wszystkie podatki i opłaty lokalne powinny być realizowane przez samorządowe organy podatkowe.....	99
7. Eliminacja podatków nieprzynoszących dochodów	101
8. Zwolnienia ustawowe w podatkach lokalnych powinny być wprowadzane z jednoczesnym zrekompensowaniem gminom zmniejszenia wpływów z podatku	102
9. Czy można ujednoczyć deklaracje i informacje w podatkach lokalnych?	103

10. Odpowiedzialność inkasenta za niepobrane podatki i opłaty lokalne.....	104
11. Gmina powinna mieć możliwość zaskarżania do sądu decyzji samorządowych kolegów odwoławczych.....	105
12. Brak regulacji ustawowych całościowo normujących proces tworzenia prawa przez gminę	106
13. Ujednolicenie uprawnień rad gmin do kształtowania konstrukcji poszczególnych podatków i opłat.....	107
14. Nieodpowiednie procedury tworzenia miejscowego prawa podatkowego.....	109
15. Brak sankcji z tytułu nierealizowania przez organy gminy ustawowych obowiązków związanych z procesem tworzenia prawa podatkowego.....	110
16. Brak nadzoru na etapie przygotowania projektów uchwał podatkowych	112

IV

PROPOZYCJE ZMIAN OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW REGULUJĄCYCH PODATKI I OPŁATY LOKALNE

1. Podatek od nieruchomości	113
2. Podatek od środków transportowych	128
3. Opłaty uregulowane w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych	134
4. Propozycje zmian w konstrukcji podatku rolnego	139
5. Propozycje zmian w podatku leśnym.....	144

V

UWAGI DO PROJEKTU Z DNIA 4 LISTOPADA 2013 R.,
DOTYCZĄCEGO ZMIAN W Ustawie o samorządzie gminnym oraz
o zmianie niektórych innych ustaw w zakresie, w jakim odnosi
się on do nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatku leśnym

1. Uwagi ogólne.....	147
2. Rozwiązania wspólne dla podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego	149
2.1. Zaniechanie doręczania decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego przy niskiej kwocie zobowiązania.....	149
2.2. Brak płatności podatku w ratach przy niskiej kwocie zobowiązania podatkowego.....	156
3. Zmiany w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych.....	159
3.1. Nowa definicja budowli na potrzeby opodatkowania podatkiem od nieruchomości.....	159
3.2. Wyłączenie z opodatkowania kabli umieszczonych w kanalizacji kablowej.....	163
3.3. Doprecyzowanie definicji budynku dla potrzeb opodatkowania podatkiem od nieruchomości.....	165
3.4. Szczególne zasady opodatkowania garaży	166
3.5. Doprecyzowanie pojęcia „względy techniczne”	169
3.6. Zmiana zasad opodatkowania gruntów pod wodami.....	170
3.7. Ustalenie obowiązku podatkowego w przypadku wyodrębnienia własności lokali.....	174

3.8. Zmiany w zakresie zwolnienia z podatku od nieruchomości dotyczącego nieruchomości lub ich części zajętych na potrzeby stowarzyszeń oraz gruntów, budynków i budowli w rezerwatach przyrody.....	175
3.9. Zmiany w zakresie podatku od środków transportowych.....	176
3.10. Wprowadzenie fakultatywnego charakteru opłat lokalnych.....	177
4. Zmiany w ustawie o podatku rolnym.....	177
5. Zmiany w ustawie o podatku leśnym.....	179
Bibliografia	181